

"I hear of Sherlock everywhere"

Sherlockiana

MEDDELELSEER FRA
SHERLOCK HOLMES KLUBBEN I DANMARK
THE DANISH BAKER STREET IRREGULARS

Præsident & Redaktør:
Bjarne Nielsen,
Sherlock Holmes Museet,
Algade 3, 4500 Nykøbing Sjælland.
Tlf: 59 932 221. Fax 59 93 19 11
E-mail: sherlock@sherlockiana.net

Skatmester/Treasurer:
Alvin Andersen
Bogtrykervej 41, 2400 NV

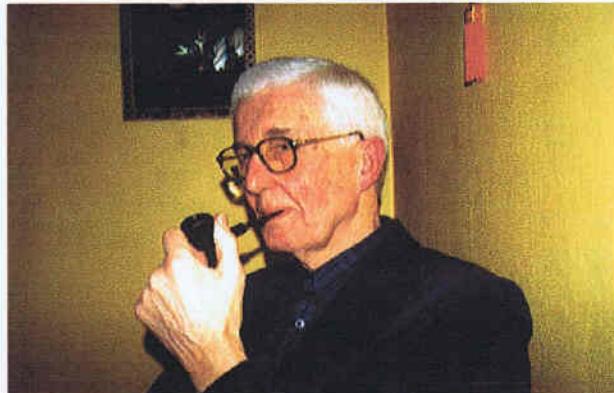
Girokonto: 6 08 70 86

Nr. 1, 2001 * 46. Aargang

I mange år har den mest udbredte teori været, at *The Strand Magazine* egentlig ønskede at hyre Walter Paget til at illustrere Sherlock Holmes historierne, men at brevet ved et fejltagelse blev sendt til Sidney, der så til gengæld brugte Walter som model.

Men skulle P'et i P.J. Snare måske stå for Paget?

For many years the most widespread theory has been, that *The Strand Magazine* actually wanted Walter Paget to illustrate the Sherlock Holmes stories but that the letter by mistake was sent to Sidney who in return used Walter as his model. But maybe we have a new solution to the problem. The P in P.J. Snare might stand for Paget?

Sherlockiana, ISSN 0902-0330 udkommer 2 eller 3 gange om aaret.
Pris kr. 50,- i Danmark. I Norden kr. 60,-. Udenfor Norden \$12.
Udsendes gratis til medlemmer.

Referat fra Generalforsamlingen Lørdag d. 6. januar 2001
i Grand China Restaurant, Hellerupvej 4
Referent: Bjarne Juul

Som optakt til selve generalforsamlingen blev de uortodokse Conaniske skåler udbragt af:

- Estrid Balslev (dramatisk oprin for Sherlock Holmes)
- Mia Stampe (digts til Baskervilles Hund)
- Nils Nordberg (til Jabez Wilson)
- Alvin Andersen (til Dr. Watson)

Præsidenten havde udpeget(!) Verner Andersen til dirigent og Bjarne Juul til referent.

Dirigenten erklærede generalforsamlingen for lovlige, eftersom ingen kunne huske, om indkaldelsen opfyldte kravene om varsel, og hvornår den var sendt.¹

Præsident Bjarne Nielsens beretning:

- Præsidenten havde som sædvanligt modtaget en række julekort og hilsener – bl.a. fra Claes Lithner, John Darville og Søren Schultz – samt et antal hilsener via e-mail.
- Årets få aktiviteter omfattede galopløb i Ålborg (Silver Blaze og Professor Moriarty).
- Præsidenten og Anders Hammerquist havde umiddelbart efter sidste års årsmøde deltaget i en officiel middag i London (fornemt og en lille smule kedeligt, da alle pubber lukkede kl. 23) og derefter i New York (meget sjovere).
- Præsidenten havde i anledning af Dronningens 60-års fødselsdag udgivet et fornemt hæfte under titlen: *A Scandal in Bohemia* (The King of Scandinavia). Meget flot stykke arbejde.
- Præsidentens nyerhvervede bøger gik rundt
- Navneliste med mulighed for at anføre e-mailadresse gik rundt (Niels Birger Wamberg kunne ikke høre, hvad der blev sagt).

Skatmesteren Alvin Andersens beretning:

- Der var et underskud på over 2000 kr.
- Præsidenten havde meget venligt lagt ud for porto til indkaldelsen.
- Cognac efter middagen kostede 988 kr. (derfor fik vi kun én).

Valg til bestyrelsen:

- Der herskede en del usikkerhed om, hvem der egentlig sad i bestyrelsen, men det blev da opklaret.
- Mia Stampe blev valgt ind som ny revisor.
- Herefter består bestyrelsen af:
Præsiden: Bjarne Nielsen
Vicepræsident: Niels Birger Wamberg
Skalmester: Alvin Andersen
Revisor: Mia Stampe

Eventuelt:

- Mia Stampe fortalte om en ny lokalafdeling i København, der går under navnet *The Copenhagen Speckled Gang*, hvor der også er adgang for andre interesserede end blot Sherlock Holmes-medlemmer.

¹ Vi har heldigvis ingen love om den slags! (Præsidenten).

Gæster kan inviteres. Yderligere detaljer kan ses på Sherlock Holmes Klubbens website under punktet The Sherlock Notes.

- Klubben har aktiviteter som at se film på storskærm og gå på restaurant. Det er lykkedes at mønstre ca. 20 forskellige Holmes/Watson-par alene ud fra medlemmernes egne film. Til filmforevisninger medbringes altid ekstra film, og forevisningen fortsættes, så længe folk er vågne.
- Estrid Balslev havde endnu et dramatisk og underholdende indlæg om Sherlock Holmes, verdens største detektiv.
- Præsidenten ønskede *The Copenhagen Speckled Gang* velkommen og takkede Kristian og Liselotte Cordtz for at have fundet restauranten.
- J.P. Snare fortalte, at han havde leget i dette hus (Grand China Restaurant) for 60 år siden, hvor det hed Jernbane Apoteket.
- Verner Andersen havde (da vi nu befandt os på det gamle apotek) en gave med til Sherlock Holmes Museet: En lille spånaeske med piller fra *En Studie i Rødt* (pillerne var dog nye!).
- Estrid Balslev havde forberedt en konkurrence for medlemmerne. En slidt herresko (højre) gik rundt i forsamlingen, og det var nu op til de enkelte at studere fodtøjet for at deducere, hvilket arbejde ejermanden havde. Der kom mange kreative forslag, men det rigtige svar, at skoen tilhørte en organist, og at skoens specielle slidmærker skyldtes brugen af footstaturet på orglet. Der var to deltagere, der havde fundet frem til det korrekte svar: _____(1) (*Bjarne hjælp!*)(*Det kan jeg ikke huske!*) og Jørgen Jespersen (2). Tallene i parentes henviser til den endelige placering i konkurrencen, da der måtte trækkes lod blandt vinderne.

/Bjarne Juul

Fotos fra
Aarsmødet &
Generalforsamlingen
af
Gunnar Berndorff
&
Mette Fage-Pedersen

Hvem sagde Doyle?

Om såkaldte deduktioner

af Jørgen Frørup

"I see it, I deduce it.", siger Holmes i SCAN. Og det er ikke eneste gang, han benytter dette udtryk. Faktisk forekommer det utallige gange i Conanen. Nåh ja, i vores elektroniske tidsalder er utallige måske ikke ganske i overemstemmelse med sandheden, men en computer fortæller os, at ordene "deduction", "deduce" og "deductive" forekommer tilsammen ikke mindre end 91 gange, så her er ikke tale om en tilfældighed. Og hvad er det så, Holmes deducerer. Lad os se på nogle eksempler.

Første gang vi støder på udtrykket er i STUD, nemlig i forbindelse med "The Book of Life", en artikel skrevet af Holmes:

"From a drop of water, a logician could infer the possibility of an Atlantic or a Niagara without having seen or heard of one or the other. So all life is a great chain, the nature of which is known whenever we are shown a single link of it. Like all other arts, the Science of Deduction and Analysis is one which can only be acquired by long and patient study."

Altså noget i retning af, at hvis man kender enkelheder, in casu en vanddråbe, kan man slutte sig til en helhed, Atlanterhavet, Niagara Falls eller for den sags skyld regnvejr, et glas vand eller, hvad der i øvrigt har med vand at gøre. Et andet eksempel finder vi i SIGN, hvor det drejer sig om Watsons nyligt erhvervede ur:

"Now, I have here a watch which has recently come into my possession. Would you have the kindness to let me have an opinion upon the character or habits of the late owner?"

"Subject to your correction, I should judge that the watch belonged to your elder brother, who inherited it from your father."

"That you gather, no doubt, from the H. W. upon the back?"

"Quite so. The W. suggests your own name. The date of the watch is nearly fifty years back and the initials are as old as the watch: so it was made for the last generation. Jewellery usually descends to the eldest son, and he is most likely to have the same name as the father. Your father has, if I remember right, been dead many years. It has, therefore, been in the hands of your eldest brother."

"Right, so far," said I. "Anything else?"

"He was a man of untidy habits - very untidy and careless. He was left with good prospects, but he threw away his chances, lived for some time in poverty with occasional short intervals of prosperity, and finally, taking to drink, he died. That is all I can gather."

Samme metode som før. Ud fra en række iagttagelser slutter Holmes sig til et helhedsbillede af urets tidligere ejer, efter Watsons reaktion at dømme, åbenbart en særdeles nøjagtig karakteristik. Med andre ord går Holmes fra enkelheden, nemlig uret, til helheden, nemlig personen. Et tredie eksempel finder vi i BLUE:

He picked up (the hat) and gazed at it in the peculiar introspective fashion which was characteristic of him.

"It is perhaps less suggestive than it might have been," he remarked, "and yet there are a few inferences which are very distinct, and a few others which represent at least a strong balance of probability. That the man was highly intellectual is of course obvious upon the face of it, and also that he was fairly well-to-do within the last three years, although he has now fallen upon evil days. He had foresight, but has less now than formerly, pointing to a moral retrogression, which, when taken with the decline of his fortunes, seems to indicate some evil influence, probably drink, at work upon him. This may account also for the obvious fact that his wife has ceased to love him."

"My dear Holmes!"

"He has, however, retained some degree of self-respect," (he continued) disregarding my remonstrance. "He is a man who leads a sedentary life, goes out little, is out of training entirely, is middle-aged, has

grizzled hair which he has had cut within the last few days, and which he anoints with lime-cream. These are the more patent facts which are to be deduced from his hat. Also, by the way, that it is extremely improbable that he has gas laid on in his house."

Igen ser vi Holmes, ud fra en række iagttagelser af enkeltheden, nå til et helhedsindtryk, denne gang af Mr. Henry Baker.

Nu er det imidlertid sådan, at man i filosofi anvender to modsat rettede begreber, *deduktion* og *induktion*. Ved deduktion forstås, at man udfra et helhedsindtryk kan slutte sig til de enkeltheder, der har forårsaget helheden, medens induktion er udfra iagttagne enkeltheder at kunne slutte sig til helheden. De anførte eksempler er tydeligvis alle induktioner, og det gælder også alle andre i Conanen indeholdte 'deductions'.

Ganske interessant i denne forbindelse er det, at Holmes i SIXN anvender ordet "inductive":

"Yes, gentlemen," said he, "it is the most famous pearl now existing in the world, and it has been my good fortune, by a connected chain of inductive reasoning, to trace it from the Prince of Colonna's bedroom at the Dacre Hotel, where it was lost, to the interior of this, the last of the six busts of Napoleon which were manufactured by Gelder & Co., of Stepney."

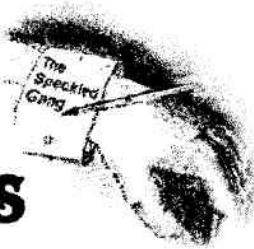
Det turde være tydeligt, at Holmes her netop arbejder mere deduktivt end i samtlige andre sager, idet han netop når frem til en enkelthed, nemlig den sorte perle. Og derfor overskriften: "Såkaldte deduktioner".

SILVER BLAZE & PROFESSOR MORIARTY 2001

Aalborg Væddeløbsbane mandag d. 25. juni
Tal eventuelt med Mia om fælestur fra København.

"That is of enormous importance," said Holmes, making a note upon his shirt-cuff. (NAVA)

The Shirt-Cuff Notes

Referat af det 4. møde i The Copenhagen Speckled Gang afholdt d. 23. februar 2001 hos Torben Carlsen, Brønshøj

Tilstede var:

Torben Carlsen, Lise Lotte Frederiksen, Kristian Cordtz, May Christiansen, Michael Cramer (stadig gæst), Jørgen Frørup, Mia Stampe og Jørgen Christiansen (gæst)

Referant: Mia

Jørgen Christiansen, der var med som Torbens gæst, var den, der i sin tid oversatte Granada serien for Danmarks Radio. Det var interessant at høre lidt om hans arbejde. Måske blev han også lidt nysgerrig efter at vide mere om Sherlock Holmes Klubben.

Efter en dejlig middag, over hvilken vi allerede havde taget hul på nyheder, rejseroplevelser osv, tog vi plads i 'det bløde hjørne' og forsøgte at berøre alle punkterne på dagsordenen.

Silver Blaze:

Der foreligger endnu ikke en dato, men når vi ved det, vil vi forsøge at arrangere en tur til Aalborg og tage del i festivitasen. (Se side 4.)

Din Yndlingsnovelle:

Underforstået - af SH historierne. Alle var enige om, at det jo var en temmelig umulig opgave. Det er nemmere at finde de dårligste historier end at bestemme sig for en, som værende den bedste. Nogle af deltagerne kastede sig dog ud i et forsøg, hvis resultat i højere grad skal ses som 'Titler blandt de noveller, jeg holder meget af' end som "Yndlingsnovellen"

Torben:

NAVA fordi den foregår på bonede gulve i Udenrigsministeriet og i Londons fattigste kvarterer. Det lukkede rums mystik er spændende. Rosentalen.

DEVI: fordi det er en meget spændende historie, har besøgt Cornwall, viste billeder derfra.

Kristian:

Kan ikke vælge en enkelt. Når han læser Conanen er det ikke i brudstykker, men det hele på een gang. Hans drøm er en dag at kunne sige: "By the way, it is not eight o'clock, and a Wagner night at Covent Garden! If we hurry, we might be in time for the second act." (REDC)

Jørgen:

Har et særligt forhold til FOUR, idet det var den historie han først stiftede bekendtskab med - via Politikens Stjernehæfter. - Herefter hentede Torben samtlige hæfter, så vi selv kunne se på sagerne.

Mia:

har en svaghed for den Conanisk set ikke særligt gode LION da hun forestiller sig, at Holmes, idet han nu selv har prøvet at skrive sin historie, har fundet ud af, hvilken dygtig skribent Watson var, Begejstret for Dorr-Steeles s/h tegning af SH ved vandkanten.

Desuden ILLU, da det er en stærk fortælling hvor de store følelser (også Holmes') kommer til udtryk: had, kærlighed, begær, venskab, medlidenhed. Og igen en historie, der indvolverer hele spektret af samfundslag.

Nye bøger m.m.

May medbragte en anmeldelse af "A visit to Lhasa" af Jon Barnes-

Mia meddelte at Aschehougs biografiske leksikon : "339 kendte personer der aldrig har levet" er med på bogudsalg. Der er et afsnit om SH.

Planlægning af forårets filmaftener:

Bliver 13. MARTS 2001 og 1. MAJ 2001

Program medfølger, det er også annonceret på hjemmesiden. Som sædvanligt er der som regel flere film, end vi kan nå, men så er det fremmødte frie til at vælge dem, de helst vil se. Kristian lovede at medbringe kage til 13. marts.

Medlemmernes egen forskning m.m.

Michael læste op af sin halvfærdige optagelse-artikel og fik råd og kommentarer med på vejen.

Mia læste op af sin seneste artikel (sendt til Sherlockiana) om BBCs dramatisering af Conanen

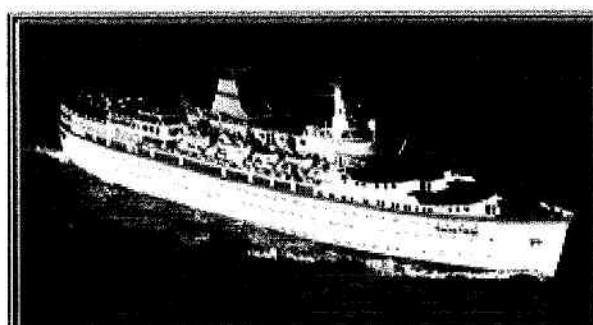
Jørgen nævne en artikel, han havde sendt til Sherlockiana.

Næste møde

8. april 2001 arrangeres et besøg på Politihistorisk Museum i København. Vi mødes på Skt. Hans torv kl. 14, og går derfra til den gamle politistation 6, der ligger på Fælledvej 20, Nørrebro. Efter besøget fortsætter vi med 5-o'clock tea hos Michael Cramer. Vi kan hver især medbringe et passende bidrag til et Mrs. Hudsonsk te-bord. Kontakt Michael senest d. 5. april, hvis du vil med. E-mail cramer@astro.ku.dk, Tlf: 21 40 95 50

Eventuelt

Mia, vel vidende, det var en skør idé, foreslog at vi hver især kunne finde os en conanisk identitet mellem 'the bad guys' og lave et internt "Forbyderalbum" (=adresseliste) over os selv. Vi har allerede adresseret hinanden 'gangsters' og 'The Speckled Gang' lyder jo som noget, der er lidt flosset i kanten. Somme tider, kan det være sjovt at spille skurk. Er man med på den værste, så tænk over en identitet til næste gang. Der skal ikke lægges mere i det end et nom-de-plume. Cramer meldte straks ud med Moriarty - men de er jo også begge to astronomer og matematikere. Mia nævnte tilfældigt 'the most winning woman' who 'was hanged for poisoning three little children for their insurance-money'.

Besøg fra udlandet!!!

Tirsdag den 29. august

Lægger M/S *Princess Danae* til kaj

et eller andet sted i Københavns Havn.

**Om bord vil være omkring 80 sherlockianere -
de fleste sikkert fra England,
men også amerikanere og andre deltager i
krydstogtet.**

Hvis nogen har gode ideer til, hvordan vi skal modtage og underholde gæsterne, bedes de kontakte Mia eller Bjarne, der står for koordinationen.

Så vidt vi foreløbig ved, skulle de ankomme klokken ca. 11, så de har hele eftermiddagen til deres/vores rådighed.

Foreløbig har vi talt om en havnerundfart (den varer kun et par timer, og man får set utrolig meget af det gamle København - også *Den Lille Haufrue!*) samt eventuelt besøg i et viktoriansk hjem. Mia har henvendt sig til den engelske ambassade for at høre, om de kan hjælpe os med noget. Måske et lokale til en reception?

Lad os høre fra de initiativrigte!

Den universelle Holmes

af Mia Stampe

Fly me to the Moon

Sherlock Holmes og Doktor Watson er, som vi alle ved, et af verdens berømteste par - ja måske endda *det* mest kendte overhovedet. De ligger lysår foran Romeo og Julie, Don Quixote og Sancho Panza. Thi Holmes og Watsons stjernestatus begrænser sig ikke til den Blå Planet Jorden. Deres navne har, i følgeskab med Holmes' mørke modsætning Moriarty, ekspanderet i vores Solsystem og genfindes nu i den officielle nomenklatur af indtil flere celestiske objekter og lokaliteter, ikke mindst på Jordens eneste naturlige satellit - Månen.

For knap 30 år siden udførte Peter Blau (USA) et pænt lille stykke detektivearbejde omkring Apollo 17 månelandings-missionen i 1972 (delvist beskrevet i BSJ, 1973, vol 23 #1). Det lykkedes Blau at fremskaffe NASAs båndede optagelser af en samtale ført mellem astronaut Harrison Hagan (Jack) Schmitt ombord på rumfartøjet Challenger og astronaut Joseph Percival Allan, der fungerede som Capsule Communicator ved kontrolcentret i Houston. Klip fra denne samtale blev endda bragt i Sherlockiana nr. 1, 1974.

Schmitt var også ophavsmand til opkaldelsen af Sherlock Crater sydøst for Apollo 17 landingsstedet på Månen (i øvrigt lige ved siden af Steno Crater - af dansk interesse). Navnet blev givet som anerkendelse af Holmes' omfattende geologiske viden, når det drejede sig om at genkende og stedbestemme jord fra forskellige steder i London. Men hvis man ikke er alt for puritansk, kan man hævde, at den sherlockianske æra på Månen startede langt tidligere, nemlig med navngivningen af Reichenbach Crater i 1935. Det er imidlertid ikke opkaldt efter et velkendt alpeområde tæt ved Meiringen i Schweiz, men derimod efter Georg von Reichenbach, der var en berømt tysk optiker og levede 1772-1826. Under samme pseudo-conaniske kategori finder vi Mary Crater og Watson Crater. Det første fik dette typiske, engelske pigeavn i 1976 uden reference til nogen bestemt person. Det sidste blev i 1970 opkaldt efter C. Watson, en amerikansk astronom, hvis fornavn forresten var James! Han levede 1838-1880, altså næsten i samme periode som den 'rigtige' Watson.

Både Sherlock Crater og de to mindre conaniske, Mary Crater og Reichenbach Crater, befinner sig på den side af Månen, som vender ind mod Jorden, så i principippet er det muligt at se dem, forudsat naturligvis, at man har et tilstrækkelig kraftigt teleskop til sin rådighed. Sherlock Crater finder man på positionen 20.2 N, 30.8 Ø, Mary Crater på 18.9 N, 27.4 Ø og Reichenbach Crater på på positionen 30.3 S, 48.0 Ø. Hvis man ikke har et grundigt kendskab til den lokale geografi, kan det dog være temmelig svært at finde disse kratere. Især fordi de alle - med undtagelse af Reichenbach Crater, der måler 71 km i diameter - hører til i småhulsaftelingen. (Mary Crater er kun 1 km i diameter, og diametren af Sherlock Crater er slet ikke bestemt) Watson Crater har en diameter på 62 km og befinner sig på 62.6 S, 124.5 V, men denne placering er under alle omstændigheder udenfor vores lunare synsfelt.

Videre til Asteroidebæltet

Bevæger vi os endnu længere udad i vores solsystem, genfinder vi vores bekendte fra før: Moriarty, Sherlock og Doctorwatson er nemlig navnene på 3 småplaneter, der befinner sig i ca. 2.5 gange Jordens afstand fra Solen, dvs. mellem Mars og Jupiter, og som er en 3-4 år om at nå en tur rundt om samme stjerne. Småplaneter kaldtes på Holmes og Moriartys tid for asteroider, en benævnelse som måske er mere velkendt, men også lidt misvisende, idet asteroide betyder 'stjernelignende', og småplaneter har intet med stjerner at gøre, de består af sten, er uregelmæssige i formen og er ikke særligt store - typisk i størrelsesordenen nogle få til nogle hundrede km i diameter. I dag anvendes de to betegnelser imidlertid i flæng. Alle 3 småplaneter er opdaget af Ted Bowell fra Anderson Mesa stationen ved Lowell Observatory i Arizona.

Moriarty blev "opdaget" 1. april (og det er ikke en aprilsnar) i 1981 og Sherlock d. 2. november samme år. Opdaget betyder i denne sammenhæng, at der er blevet foretaget tilstrækkelig mange observationer over en årrække til at asteroidens bane kan beregnes. Opdagelsen af Doctorwatson fastsættes til d 14. september i 1983. Dengang var de naturligvis anonyme, de fik bare et nummer (hhv. småplanet nr. 5048, 5049 og 5050). Som opdager og kortlægger af banen for nye himmellegemer har man imidlertid også ret til at navngive dem. Da jeg spurgt Bowell, om han selv var Sherlock Holmes interesseret, svarede han:

"Nej, men det var til gengæld 2 af mine daværende kolleger, J. F. Bowers og Jeremy B. Tatum, som bidrog med hhv. ideen til navnene og argumentationen herfor." Tatum indrømmede i et brev til mig, at han helst kun så asteroider opkaldt efter personer, som virkelig havde noget med astronomi at gøre. Fra Conanen kunne man da med rimelighed kun tilbyde denne ære til Moriarty:

"The celebrated author of 'The Dynamics of an Asteroid' - a book that ascends to such rarefied heights of pure mathematics that it is said that there was no man in the scientific press capable of criticizing it." (VALL)

Nu havde Bowers imidlertid foreslægt alle 3 canoniske navne, og Tatum insisterede da på at finde korrekte og passende citater fra Conanen til understøttelse af forslagene. Tatum har i øvrigt også skrevet en fin artikel med titlen 'The Dynamics of an Asteroid' i SHJ, 1980, vol 14, #3-4. Heri redegør han for de ikke ringe matematiske problemstillinger, der har været (og er) omkring beregning af celestiske legemers indbyrdes bevægelse. Himmelmekanik er langt fra simpel, når der er mere end to legemer involveret.

Holmes's knowledge of astronomy was nil; he was ignorant of the Copernican Theory and of the composition of the solar system. "You say that we go round the sun. If we went round the moon it would not make a pennyworth of difference to me or my work." (STUD).

Hvordan skal vi nu forstå det? Tja, på den ene side, kunne astronomer vel med rette opfatte denne navngivning som en spøg eller ironisk provokation. Tænk at opkalde en småplanet efter sådan en ignorant! På den anden side, så ved vi jo - vi har set det gang på gang - at Watson faktisk ikke var helt klar over omfanget af Holmes' viden. Og endelig kan man jo tage de relativistiske briller på og sige, at Holmes bare var forud for sin tid. I princippet er det nemlig bedøvende ligegyldigt, om man regner med, at Jorden bevæger sig rundt om Solen, eller omvendt. Matematikken er bare meget nemmere, hvis vi antager det første.

Doctorwatson asteroiden blev ganske enkelt opkaldt efter:

Dr. John H. Watson, M.D., friend, confidant and chronicler of the detective Sherlock Holmes in the stories by Sir Arthur Conan Doyle

Man kunne med andre ord også sige, at hvad ville Holmes være uden Watson? De hører sammen, og det var en selvfølge, at Watson også skulle indgå i denne eksklusive familie.

Der er andre asteroider ved navn 'Holmia' og 'Watsonia', men de har intet med de conaniske personer at gøre. At navnet 'Watsonia' allerede var brugt, blev også grunden til, at småplanet nummer 5050 blev navngivet 'Doctorwatson' i stedet for bare 'Watson.' Hvis man har lyst til at lege med navnesammentræf, så er der naturligvis masser af Conaniske navne blandt de ca. 8000 asteroider, som bærer et rigtigt navn (Victoria, Martha, Anna, Bohemia, Isa, Hugo, James, Irene, Brenda, Neruda, Parker, etc. etc.). Men igen, de hører til i den pseudo-conaniske kategori.

Men jeg har faktisk glemt en: sidst, men ikke mindst, småplanet nr. 7016, der blev fundet i 1891, er blevet døbt Conandoyle. Dette blev gjort af T. Urata, der havde fulgt asteroiden fra Oohira Observatory i Japan. Jeg tror ikke navnet kræver yderligere forklaring.

Bowell, så vel som Urata, hører til i sværvægtsklassen af opdagere af småplaneter. Bowell har været involveret i opdagelsen af 499 og Urata af 214. Anderson-Mesa observatoriet er også et af verdens mest produktive. 604 småplaneter er blevet fulgt herfra og navngivet. Fra Oohira observatoriet er der blevet fundet 47 småplaneter. (Til sammenligning er der opdaget 70 fra det lille, danske observatorium i Brorfelde).

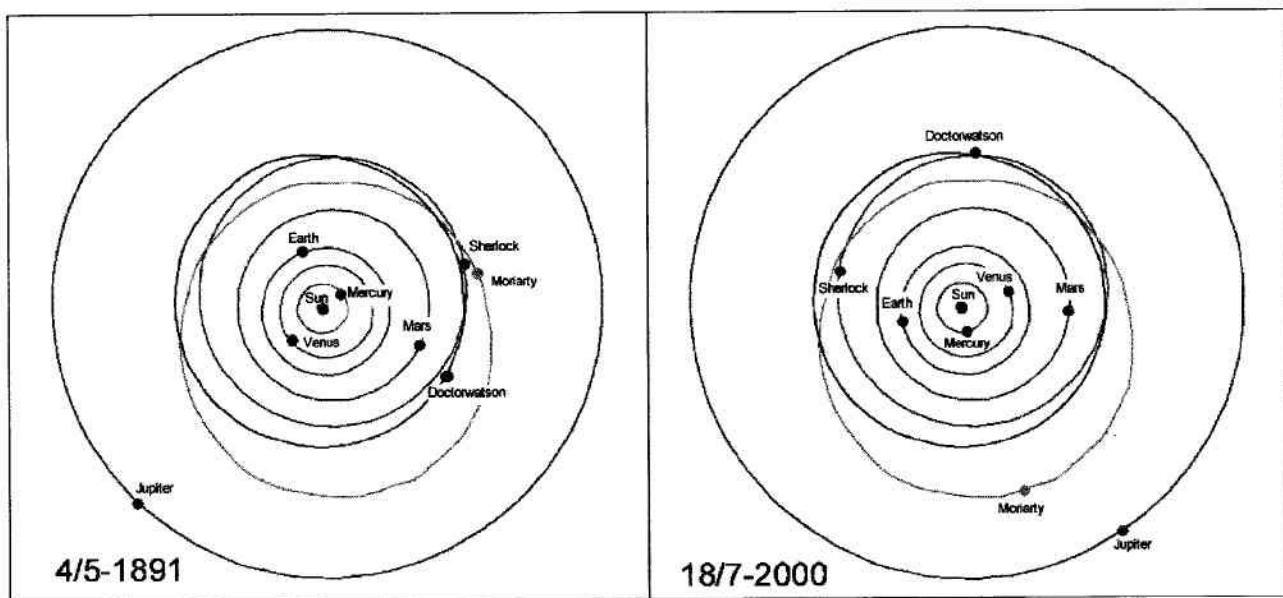
Der findes i dag kun nærbilleder af ganske få småplaneter, og de tre her nævnte er ikke i blandt dem. Men med den omfattende rumforskning, der foregår i dag, og med menneskenes vedvarende nysgerrighed, så kommer der nok også på et tidspunkt en satellit forbi en af vores tre conaniske venner. Og så tør jeg godt love, at de vil blive undersøgt minutiøst med diverse digitale forstørrelsesglas af et helt nyt publikum. Personligt vil jeg håbe, de vil vise sig at være ualmindeligt kedelige. Jeg ville ikke kunne bære at se videnskabelige overskrifter som: "Doctorwatsons overflade dækket af mørke kratere" eller "Mystiske områder på Sherlocks bagside", eller det der var værre...!

Lidt om disse småplaneter

Vi har som sagt ingen billeder af dem, men deres baner er beregnet og fuldstændig beskrevet ved et sæt baneparametre, også kaldet efemerider. Tager man fat i Kepler og Newtons klassiske ligninger kan man således beregne småplaneternes position i forhold til Solen på ethvert tidspunkt. Er man ikke indviet astronom, er baneparametrene en række uforståelige tal, og jeg tør ikke forsøge at vove mig ud i en forklaring af dem her, men blot nævne nogle få karakteristika.

Gennemsnitsafstanden til Solen er for Sherlock 2,19 au, for Doctorwatson 2,4 au og for Moriarty 2,6 au (1 au = 1 astronomisk enhed = afstanden fra Jorden til Solen = ca. 150.000.000 km.). Den aktuelle afstand varierer lidt, eftersom banerne jo er svagt eliptiske (fladtrykte cirkler). Graden af fladtrykthed er beskrevet ved eccentriciteten, som altså er et mål for, hvor meget banerne afviger fra en perfekt cirkel. Som det ses af tegningerne herunder, er Moriarty den mest eccentriciske(!). Doctorwatson er den mindst eccentriciske, han - undskyld den - bevæger sig næsten bare rundt i en konstant cirkel. Rolig og stabil og dens bane er hele tiden tæt på Sherlocks. Asteroiden Sherlock kommer hurtigst rundt af de tre. Kun 3,72 år er den om en omgang omkring Solen, sammenlignet med Moriarty, som bruger hele 4,26 år. Det ses i øvrigt at deres (løbe)baner krydser hinanden!

Herunder er tegnet 2 diagrammer af de 5 inderste planeter i vores solsystem samt de 3 omtalte asteroider. Det første diagram viser himmellegemernes indbyrdes position den dag, denne artikel blev skrevet færdig. Ikke at denne dag er noget særligt, men det er udmærket at have en tegning at sammenligne med. Det andet diagram viser konstellationen den famøse 4. maj 1891, hvor Holmes og Moriarty havde deres fatale opgør på kanten af Reichenbach (vandfaldet - ikke krateret).

Se engang på den første tegning! Er det ikke en utrolig tilfældighed? Sherlock og Moriarty befinder sig lige ved siden af hinanden (astronomiske afstande taget i betragtning) - ja, næsten så tæt, som de kan komme uden at støde sammen. Doctorwatson befinder sig i nærheden, men alligevel i betragtelig afstand. Disse facts synes mig tankevækkende.....

.....derfor tog jeg også disse baner i et grundigere øjesyn. Jeg beregnede positionerne for alle 3 asteroider for hver 10. dag fra 1850 til 2005. Herefter analyserede jeg afstanden mellem Sherlock og Moriarty. Ser vi på den periode, hvor Holmes med en vis sandsynlighed kunne have kendt Moriarty, viser der sig noget spændende. (Jeg anvendte perioden 1850 til 1920, og antog hermed, at Holmes kunne have kendt Moriarty som barn, og at Moriarty måske i virkeligheden ikke døde i 1891). Resultatet er vist i grafen herunder. Kurven repræsenterer afstanden mellem Sherlock and Moriarty. Og i maj 1891 finder vi netop den korteste afstand overhovedet for hele denne periode! På det tidspunkt var de 2 asteroider kun 0,28 au fra hinanden. Det er rundt regnet ca 100 gange Månenes afstand fra Jorden, men på en solsystem-skala er dette peanuts.

Desuden er det værd at hæfte sig ved 2 lokale minima:

Det første minimum er i november 1866 (indbyrdes afstand = 0,67 au). Hmm, hvis nu vi går ud fra, at Holmes – som mange hævder – blev født i 1854, så ville han da være 12 år gammel. På det tidspunkt ville han være anbragt på en kostskole med alt hvad denne indebærer af glæder og sørger, lerdom disciplin og lydighed. Kunne Holmes have truffet Moriarty der? I 1866 ville Moriarty være i gang med sin afhandling om binomialfordelingen, og den kan han meget vel have skrevet samtidig med at han passede en lærergerning. Geni eller ej, man skal jo have en indkomst (jeg tror ikke, hans kriminelle løbebane var begyndt dengang), og matematiklærer på en privatskole har ikke været så dårligt endda for en 20 årig ung mand, når det kun drejede sig om en kortere periode. Så unge Sherlock kan være blevet undervist i matematik af Moriarty i 1866 (en idé Spielberg også leger med i 'Young Sherlock Holmes'). Om Moriartys undervisningsmetoder eller pædagogik ved vi intet. Han kunne faktisk godt have været en fremragende lærer, som drengene holdt af og så op til. Det ville Holmes givetvis have været flov over at fortælle til Watson på det tidspunkt, hvor Holmes og Moriarty er dødsfjender og hvor Holmes ønsker at male et så dystert billede af Moriarty, som muligt, for Watson.

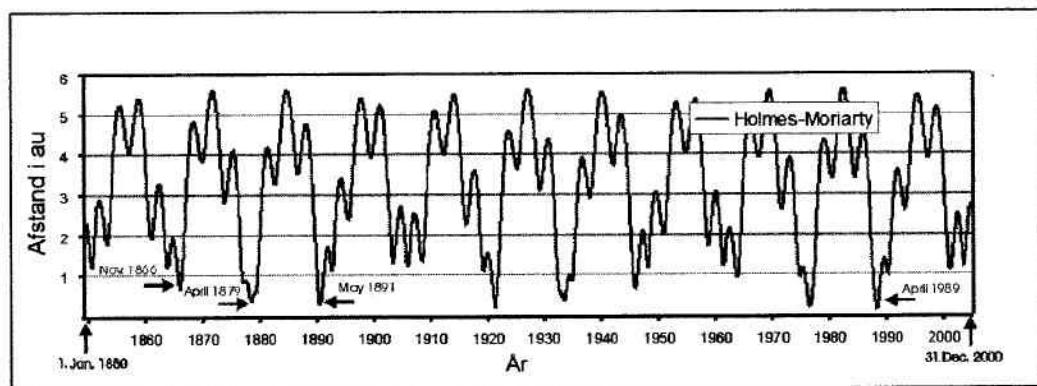
Det andet lokale minimum finder vi i april 1879, hvor deres indbyrdes afstand er 0,36 au. 1879 er året for MUSG, Holmes' tredie sag. Holmes har selv fortalt Watson:

"When I first came up to London I had rooms in Montague Street, just round the corner from the British Museum, and there I waited, filling in my too abundant leisure time by studying all those branches of science which might make me more efficient. Now and again cases came in my way, principally through the introduction of old fellow-students, for during my last years at the university there was a good deal of talk there about myself and my methods." (MUSG).

Der er ingen tvivl om, at i 1879 var Holmes stadig tilknyttet universitetet på en eller anden måde.

Det er i høj grad sandsynligt, at Holmes nu kan have mødt Moriarty der igen. Vi ved, at Moriarty besad et professorat ved et mindre universitet, dvs. i provinsen, men også dengang brugte man at invitere gæsteforelæsere, så Moriarty kan meget vel have givet en række forelæsninger i London. Hans afhandling, ved vi, var et mesterværk, så han må have været berømt indenfor sin egen kreds. Hvis en sådan mand holdt gæsteforelesning på det universitet, som Holmes 'frekventerede,' ville Holmes temmelig sikkert være dukket op. Dels i håbet om at få noget ud af forelæsningen, dels – og måske i højere grad – for at studere manden selv. Holmes beundrede intelligens og skarp logik.

For fuldstændighedens skyld skal det nævnes, at den absolute minimumsafstand mellem asteroideerne Holmes og Moriarty i løbet af disse 130 år forekommer i April 1989. Her er de to kun 0,15 au fra hinanden (ca. 55 gange afstanden fra Jorden til Månen).

I den gamle, græske mytologi finder vi de tapreste helte og kløgtige kvinder sat for evigt på himmelhvælvet, og de planeter, man kendte dengang, fik gudenavne - i dag bruger vi de latinske navne: Merkur, Venus, Mars, Jupiter og Saturn.

De var nemlig noget særligt, fordi de bevægede sig. Småplaneterne nummer 5048, 5049 og 5050 bevæger sig også. Med tiden er vi imidlertid løbet tør for gudenavne, men helte har vi da stadigvæk, og jeg finder det helt i den rette ånd, at Sherlock Holmes og Watson er blevet hædret på denne måde. Moriarty må vi, i respekt for hans intelligens, også tage hatten af for.

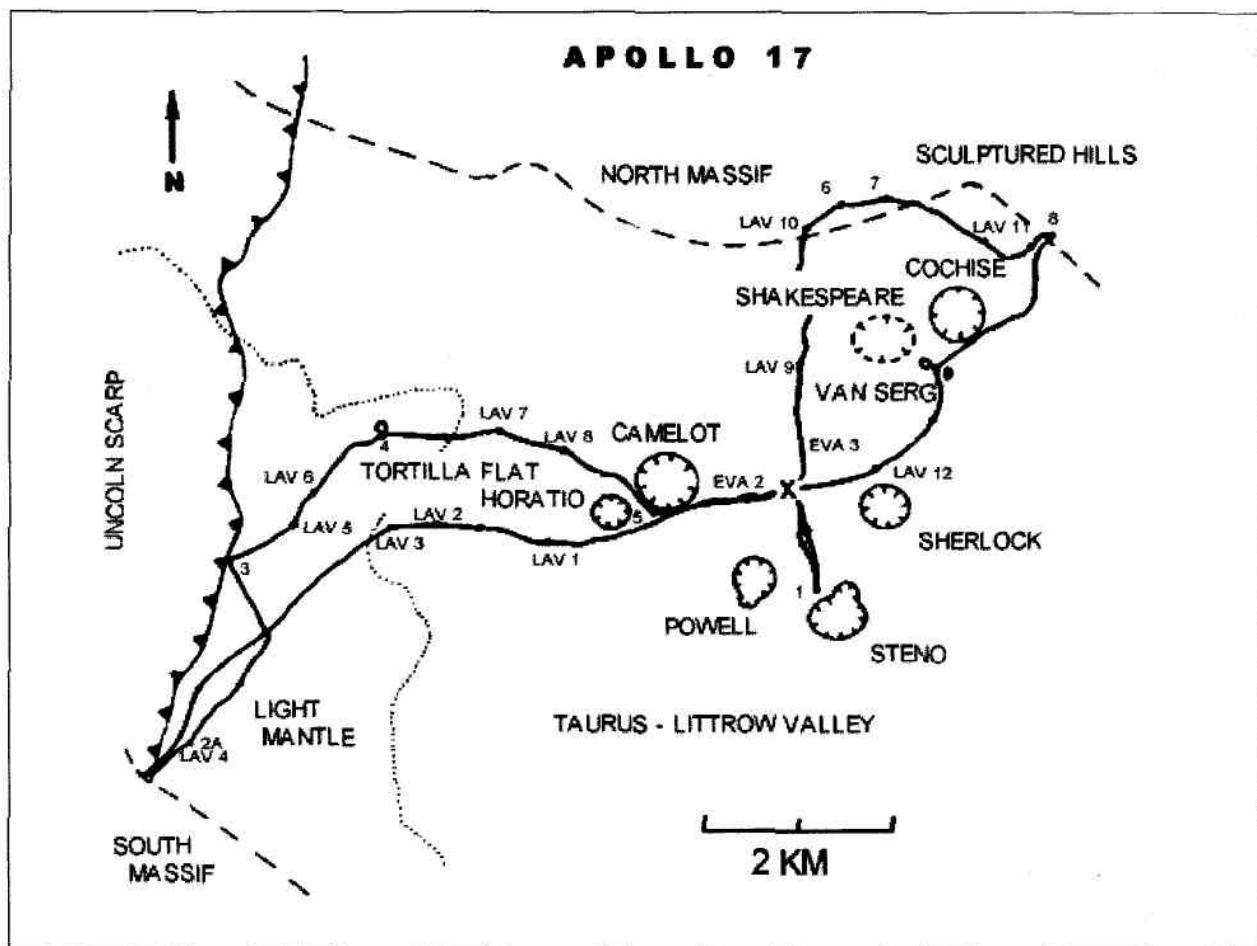
Referencer:

- Tatum, J.B.: SHJ, 1980, vol 14, #3-4 og personlig kommunikation
- Blau, Peter: BSJ, 1973, vol 23 #1 og personlig kommunikation
- Bowell, T.: personlig kommunikation
- Schmadel, L.D.: "Dictionary of Minor Planet Names". (Al information og statistik angående småplaneterne refererer

til denne bogs 1999 udgave).

Baring-Gould, W. S.: "Sherlock Holmes of Baker Street". Brugt til den conaniske kronologi

Tak til Ephemerides server of the Institut de mécanique céleste (Bureau des longitudes) og mine kolleger og venner ((Michael Cramer, Flemming Hansen, Nancy Beiman, Peter Blau, Steve Clarkson, Hans Jørn Fogh Olsen) for tips, kommentarer og spørgsmål og endelig tak til **J. Moriarty** for inspiration til denne artikel.

Håndtegnet kort fra Apollo 17 landingsområdet. De tykke linier indikerer, hvor astronauterne har bevæget sig i løbet af de 3 EVAAer (= Extra Vehicular Activity, d.v.s. operationer udenfor landingsfartøjet). De nummererede punkter er steder, hvor der er indsamlet prøver. LRV-mærkede punkter involverede fotografering og prøver samlet med bilen *Lunar Roving Vehicle*. (Diagrammet er baseret på Apollo 17 Traverses Lunar Photomap, Edition 1, Sheet 43D1S2[25].

HUSK KONTINGENT!

Hvis der medfølger girokort, bedes man indbetale kontingenget kr. 100 snarest.

(Ægtepar kr. 80 pr. person. Pensionister kr. 50)

Er man kun abonnent på *Sherlockiana* er prisen kr. 50. Skriv venligst *Abonn.*

Odd Magnar Syversen död

Odd Magnar Syversen gick bort den 30 december 2000, en klar kall vinterdag med ett ljus lika skarpt och intensivt som smärtan i att inte längre få träffa honom. Han blev bara 54 år.

Genom ett sällsamt sammanträffande lämnade han detta livet samma dag som Jay Epstein, en av medförfattarna till hans älsklingsfilm *Casablanca*. Hans speciella förhållande till den här filmen - vilket han givetvis var långt från ensam om - är en nyckel till Odd Magnars personlighet. Liksom Bogarts Rick var han innerst inne en romantiker och en mänsklig för vilken trofasthet och integritet var själva grunden. Han kunde vara kompromisslös, men aldrig för egen del, alltid för något eller någon han ställde upp på.

Odd Magnar Syversen var tvättakta Løtenbo som hela livet förblev fädernejorden trogen - och på samma gång en världsmann, en gentleman i ordets egentliga mening, hövisk, rakryggad och renhårig. Han var utbildad till teknisk tecknare, men måste sluta sitt fasta arbete på grund av kronisk och smärtsam sjukdom. Trots denna och trots sin för tidiga död lämnar han efter sig ett gediget livsverk. På sätt och vis gjorde honom också sjukdomen fri, fri att utveckla sina talanger och det han personligen brann för.

Och han var en eldsjäl. Løten, hans hembygd, kommer först och främst att minnas honom för hans segerrika ledning av kampen mot kommunens sammanslagningen och den insats han gjorde för att rädda Løten Brænderis gamla fabrikslokaler och skapa om dem både till ett kultur- och upplevelsecenter och till ett minnesmärke över den verksamhet som en gång förekom där, en prydnad och en attraktion för hembygden.

Till bränneriet skrev han "Akevisitten", en genial blandning av teater och "guided tour", som i december 2000 passerade 2.200 föreställningar och är världens mest spelade enmansteater. Innan han drabbades av den sjukdom som tog hans liv hade han planer på att använda sin arbetskraft först och främst på bränneriet. Goda krafter kommer att föra hans verk vidare, men det är ändå stor synd att han inte fick göra allvar av planerna, med tanke på att han kunde ha uträttat. Hans stora anknytning till bygden visade sig också i att han tog på sig uppdraget som ordförande i församlingsrådet och ledde det genom en ytterst komplicerad sak.

Förutom "Akevisitten" skrev han också en bok om akvavitens historia i Norge och Norden, som hittills utkommit i tre upplagor. Men detta är bara en liten del av Odd Magnars litterära produktion. Han gav ut en mängd lokal- och affärshistoria, däribland ett omfattande forskningsarbete om utvandringen från Løten till USA. Och han skrev en lång rad artiklar och essäer om sitt specialintresse, som var kriminalitteraturen - i synnerhet den norska.

Till de absoluta huvudverken om genren här i landet hör hans bibliografier över Sven Elvestad, alias Stein Riverton, och ... så gikk det sånn passelig skjevt, hans biografi över samme man. Själv kallade han på goda grunder boken en berättelse»; alla som läser den får en känsla av att så att säga har gått bredvid Elvestad genom hans brokiga, både tragiska och komiska liv. Trots att de var mycket olika - den bohemiske, splittrade Elvestad, ett slags tvåbent backanaliskt kaos som konstant vandrade mellan höga berg och avgrundsdjupa dalar, och den stabile, planerande och välanpassade Syversen - så är det inget tvivel om att biografiförfattaren kände en nära andlig släktskap med sitt subjekt. Han kände honom utan och innan, inte bara som muntert krogglejon och firad, blixtsnabb författare, utan också som lidande, naken, skuldryngd mänsklig, för evigt på flykt undan sig själv.

Intresset för litteratur och i synnerhet folkläsning gjorde honom också till samlare och bokälskare. Han skapade den mest gedigna privatsamling som finns av Elvestads böcker, praktiskt talat alla utgåvor, både på norska och på andra språk. Fredrik Skagen och Gunnar Staalesen var andra författare som han satte särskilt högt, både som yrkesmän och som personliga vänner, och hans samlingar av deras verk är sannolikt mera kompleta än deras egna. Och detta utgör bara en bråkdel av den bokskatt Odd Magnar efterlämnar.

Han var systematiker och forskare - bl. a. utgav han privat en bok om Staalesens författarskap, som inte bara innehåller en komplett bibliografi utan också en översikt över alla personer i sagan om Varg Veum.

Han var både grabben som samlar på allt han tycker om utan att fråga efter nyttan med det, och varje författares önskeläsare, först och främst inriktad på att förmedla sin entusiasm över andras verk. I flera år var han deckarkritiker i Aftenposten och visade kritisk sans och måtta, men ägnade sig först och främst åt att leta fram kvaliteterna hos böckerna, något han kunde rosa och uppmuntra. Men han hade också egen skönlitterär talang, som han visade i det lilla och som han kunde utvecklat långt vidare om han fått leva.

Med sina intressen, sitt ordningssinne och sin organisationstalang blev Odd Magnar snabbt involverad i Rivertonklubben, Skandinaviska Kriminalsällskapet och AIEP, den internationella föreningen för kriminalitteratur. I 1993 organiserade han ensam den första SKS-kongressen i Norge och på sitt emansförlag Bokmakeriet gav han ut Skagens och Staalesens *Dödelig madonna* och stafettromanen *Blomster og blod*, som gav SKS Norge en solid ekonomisk grund.

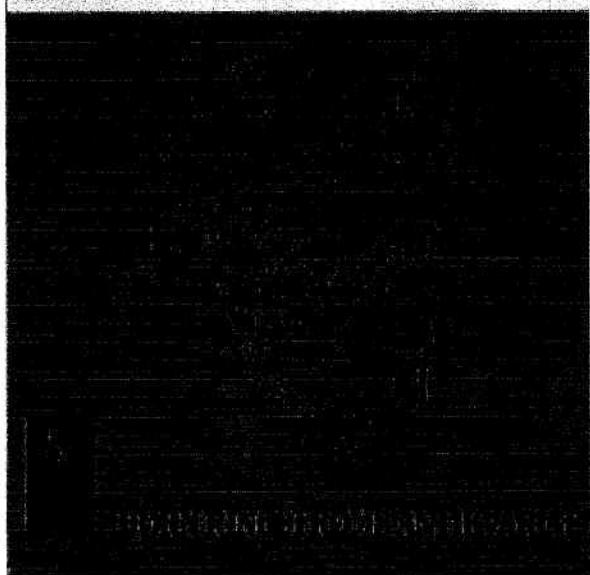
Hans talanger och kapacitet kommer att bli saknade. Men vi som kände honom personligen kommer mest av allt att sakna honom som vän. Empati kunde vara ett ord som blivit uppfundet för Odd Magnar. Han hade en finstämd och aldrig påträgande förmåga att känna vad som rörde sig i andra människor och komma dem till mötes när de önskade det. Den som vann hans vänskap fick behålla den. Han var detta sällsynta: en rakt igenom god människa. Och det lika sällsynta: en man som inte var rädd för sina egna känslor och inte rädd att visa dem, ända in i det sista. Vi, hans vänner inom och utom landet, delar sorgen med hans kära Unni, hans mor, döttrarna och deras familjer. Vi har alla förlorat något omistligt genom Odd Magnars bortgång. Och vi har alla fått något vi aldrig kan mista genom att ha känt honom.

Nils Nordberg
Fra JURY 1, 2001

STEIN RIVERTON

En bibliografi

Utarbeidet av Odd M. Syversen

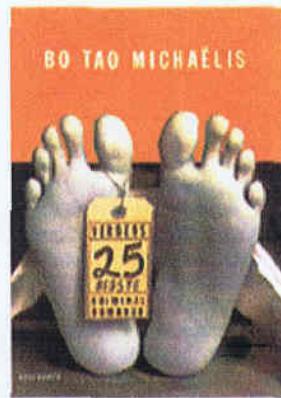
I sin nye bog *Verdens 25 bedste kriminalhistorier*

Skriver Bo Tao Michaelis følgende:

EN SLANGE KOMMER ALDRIG ALENE

Arthur Conan Doyle: *Det brogede bånd*, 1891

"Det er muligt at jeg kunne have offentliggjort denne beretning tidligere, men der blev i sin tid afgivet et tavshedsløfte, som jeg først for nylig er blevet løst fra, idet den dame, til hvem løftet er givet, for en måned siden afgik ved en alt for tidlig død."

Således skriver John D. Watson i begyndelsen af beretningen om sagen med det brogede bånd. Og et tavshedsløfte er helligt, især hvis man som Watson er læge og ven med den store Sherlock Holmes. Men at historien først nu ved en kvindes død kan komme for dagen, er vigtigt, og det vender vi tilbage til. Først til serve sagen.

Den unge Helen Stoner ankommer til Baker Street for at søge hjælp hos Sherlock Holmes. Og hun har en både mærkelig og uhyggelig historic at fortælle. En nat for to år siden blev hun vækket af et skrig fra sin søsters værelse på godset Stoke Moran. Hun styrte derind og fandt sin søster døende. Men inden denne udånder, når hun at sige noget om et broget bånd. Myndighederne træder til og fastslår, at døden var naturlig. Men Helen Stoner har aldrig været tilfreds med den dom. Nu er hun selv blevet forlovet og står for at skulle gifte sig. Og så er det, at hendes stedfar synes, at hun skal sove i den døde søsters seng. De følgende nætter hører hun en mærkelig fløjten i mørket. Og døde søsteren i øvrigt ikke, lige før også hun skulle giftes?

Holmes afslører sagen ved selv at sove i søsterens rum. Det er en giftslange. Og i konfrontationen med Holmes vender den sig angst mod sin herre, den onde stedfar, og bider ham dødeligt. Sagen ender således umiddelbart lykkeligt. Watson har endnu en gang demonstreret Holmes næsten ufejlbare metoder ud i videnskabelig opklaring af komplicerede forbrydelser.

Men der er en anden og i mine øjne mere spændende historie mellem linierne, og den antydede jeg med ovenstående citat. Hvorfor kan sagen først fortællses, når Helen Stoner er død? Og hvilket motiv havde stedfaderen til mordene? Lad os begynde bagfra først. Ved de to kvinders giftermål ville stedfaderens økonomiske indkomst blive drastisk beskåret ifølge deres afdøde mors testamente. Ud over at foregå i det nok så bekendte lukkede rum handler kriminovellen således også klassisk om et testamente, der dræber. Hvorfor må det ikke komme frem? Jeg kan selvfølgelig ikke svare entydigt på denne sløring af sagens rette sammenhæng. Stedfaderens død bliver taget for et hændeligt uheld med et farligt kæledyr. Men hvor får man fat i et sådant monster i 1880ernes victorianske England? Ude i Imperiet naturligvis. Og det er just, hvad morderen har gjort. Eller som det klart står: "At benytte sig af en form for gift ... var netop en af den slags ideer, man kunne vente sig af en intelligent og hensynsløs mand, der havde boet i Indien." Precis som i Wilkie Collins' *Månenstenen* er Indien det onde imperium, som truer lov og orden i gamle England. Eller rettere forgifter de griske englændere, som drager derud. Thi stedfaderen er den sidste efterkommer af en af de fornemste saksiske adelsfamilier, Roylottslægten, hvis fjerne forfader har formøblet slægtens formue. Denne Roylott var nedværdigende for en adelsmand nødt til tage sin lægeeksamen i det fjerne Calcutta og siden gifte sig rigt for at beholde noget, der ligner en aristokratisk tilværelse. Men med sig hjem fra det fjerne Østen tog han en morderisk metode til at fjerne enhver trussel mod sin velstand! Sandelig en dekadent udvikling for en saksisk gentleman med blåt blod i årerne. For så vidt en kendt og anerkendt historie i Victoriatidens England. Hvor ikke så få adelsfamilier giftede sig under stand, men til flere penge fra en nyrig familie i hjemlandet eller værre endnu fra en amerikansk millionøse. Men hos Doyle har historien fået en besk social drejning. Det er Stoner-familien, de to døtre, som opretholder en anstændighed, der burde være en adelsmands første ære!

Mange freudianske læsere har accentueret, at (sted)faderen dræber sine døtre i en forlovelsessituation på tærsklen til ægteskabet. Så at sige nægter dem et normalt sexliv og derved hævder faderfigurens herredømme over slægtens kvinder. Altså udover en symbolsk form for incest. Måske rigtigt, men behøver vi dette seksuelle aspekt for at uddybe, at Roylottslægtens penge forsvinder over i andre mænds lommer, i

og med at de gifter sig med døtre, som oprindelig ikke er en kødelig del af slægten Roylott? Thi stedfaderen er jo netop ikke faderen. Og lad os så vove et fortolkningens terningkast. Det er Sherlock Holmes, som er den rette far i novellen, han beskytter heroisk og med fare for eget liv Helen Stoner.

Men hvor længe formår Holmes at beskytte hende? Ikke mange år længere, end historien varer. Og lad os så alligevel trække dr. Freud på banen igen. Lad os nu lege, at slangen er et fallossymbol, en giftig penis, som præcis dukker op i en forlovelsessituation. Først døde den ene datter af dens næsten usynlige bid, og så var den anden søster lige ved at lide samme skæbne. Eller led hun ikke i virkeligheden samme skæbne? Kald det overfortolkning, men når der nu står, at Helen Stoner døde en alt for tidlig død, kunne det så ikke tænkes netop at være i barselsseng? At seksualitetens slange alligevel fik bidt sin pige til døde? Her vil Sherlock Holmes smile som en sfinks og Watson ryste på sit hoved. Historien kunne naturligvis kun fortælles efter Helens død, fordi så kunne skandalen ikke ramme slægten længere, nu var den med hende uddød.

Jeg påstår ingenlunde, at mine fortolkningsforsøg opløser plottet mere logisk, end Holmes selv gør det i sin sidste redegørelse over for Watson. Men *Det brogede bånd* er et fremragende eksempel på, at den klassiske krimi ikke er så enkel endda i sin episke intrige. Conan Doyle narrer sin læser, fordi han lader sin historie blive fortalt af en naiv jeg-fortæller ved navn Watson. En sikkert dygtig læge, som i øvrigt selv har opholdt sig i Indien, en hjertensgod mand, der så gerne vil have sagens akter lagt på sandhedens hylde. Men vil Holmes det, og vil hans Conan Doyle det? Er sandheden ikke, at både lægen og forfatteren Conan Doyle udmarket var klar over, at enhver entydig forklaring åbner op for andre diagnoser og alternativer? Og når Watson lukker og slukker i en Holmes-historie, så gør han det mere for sig selv end for læseren, som godt kan opdage andre lag i gåden. Og det kan Sherlock Holmes selvfølgelig også. Det er denne vished, som gør ham ensom, majestæisk og melankolsk fra første færd i de 'conaniske' skrifter. Han kunne fx have friet til og fået den fantastiske Irene Adler i den første novelle *Skandale i Bøhmen*. Men han gjorde det ikke, og den vished må han leve med som tvivl. Sådan som han alligevel ikke reddede Helen Stoner i *Det brogede bånd*. Watson tror det ganske vist, men vi andre ved bedre.

"These are very deep waters"

Kommentar til ovenstående af P.J. Snare.

Ordene er Holmes', og er møntet på det, Helen Stoner fortæller ham om sagernes tilstand på Stoke Moran, skuepladsen for *Det brogede bånd*. De kan uden videre også gælde Bo Tao Michaelis' essay om historien. Mens Holmes ikke desto mindre opklarede sagen, må jeg på min knapt tilmalte plads indskrænke mig til at pege på nogle af de sten, jeg snublede over undervejs.

BTMs læsning af grundteksten er stedvis unøjagtig, og det kan blive fatalt. Conanisk forskning kræver den højeste grad af pedanteri. Eksempler: Det er urigtigt at datere fortællingen til 1891 (essayets overskrift); den kom i *The Strand* i februar 1892. Helen Stoner opsøger Holmes efter blot én nat i søsteren Julias rum, mens BTM taler om "de følgende nitter". Dr. Roylott tager sin medicinske embedsekeamen i England og rejser først derefter til Calcutta; BTM skriver, at han tager sin eksamen i Calcutta. I følge BTM opklarer Holmes sagen "ved at sove i søsterens (Julia) seng". Det er mildt sagt nonsens - havde han gjort det, ville han utvivlsomt have været død samme steds.

BTM anker over, at temaet 'testamentet, der dræbte' ikke får lov til at træde frem med lige så stor tydelighed som 'det lukkede rums' mysterium. Jamen, der tema kommer da så meget frem, det kan. Mordforsøget (og mordet på Julia) og pengemotivet er to sider af samme sag, og det står alle de direkte involverede klart. Også Helen Stoner, der netop derfor tager det løfte af Watson, at sagen først må offentliggøres efter hendes død. Ellers ville hun stå tilbage som (sted)datter af en morder og pengegrisk skurk.

Formåede Holmes, spørger BTM med et frækt glint i øjet, alligevel ikke at beskytte Helen længere end det tidsrum, de "ikke mange år", historien varer - døde hun sin altfor tidlige død i barselssengen, bidt til døde af "seksualitetens slange", der således med bistand af Dr. Freud, fik det sidste bid i sagen? Den kan jeg ikke greje. Sex er ikke til at have med at gøre for almindelige mennesker. Men hvis BTM herved forudsætter, at historien reelt kun varer de par år, der går fra Julia Stoners død til Dr. Roylotts skrækkelige endeligt og Helen, gift Armitage's død ved første fødsel i hendes ægeskab første år - og længere tidsrum kan vel selv en symbolsk sexslange med yngleplads i Stoke Moran ikke gabe over? - så bør det her erindres, at Helen faktisk først dør i begyndelsen af 1892, en måned før Watson lader sin beretning gå i trykken. Helen døde således i sit 41. år.

Jeg gik helt omkuld, da jeg læste, at Holmes "kunne have friet til og fået den fantastiske Irene Adler". My foot!

"Deep waters, indeed!" Ekstrakommentar fra redaktøren:

Måske taler Bo Tao Michaelis om en helt anden historie, for i første linje af sit essay skriver han: "Således skriver John D. Watson ..."

Här några rader att bemöta Jensens "Holder-teori":

På rad nitton i sin intressanta artikel i *Sherlockiana* tolkar Jens Byskov Jensen Watsons ord i BERY att Alexander Holder "was coming from the direction of the Metropolitan station" som att det i närheten av Baker Street skulle finnas både en Metropolitan station och en Baker Street Station. Watsons ord ska i stället tolkas så att Holder steg av vid Baker Street Station som var en av många stationer längs Metropolitan line.

Metropolitan var dåtidens underground-linje och bildade en cirkel kring den inre kärnan av London. Den tog hand om de tågpassagere som från alla förorter med vanliga privatägda tåglinjer dagligen anlände till

terminalerna för Midland, Great Western, Great Northern och South Eastern Railways.

Baker Street Station trafikeras dock numera av fyra linjer; Circle som ungefär motsvarar dåtidens Metropolitan; Bakerloo; Hammersmith och så den nya Metropolitan som utgår från Aldgate.

Hälsningar Ted Bergman, BSI